

Kapitulli 4. Bilanci Kontabël i Bankës së Shqipërisë

4.1. BILANCI KONTABËL

	Shënim No.	2000 Lekë (mln)	1999 Lekë (mln)
AKTIVET			
Aktive të huaja			
Ari	3	970	954
Depozita tek Fondit Monetar Ndërkombëtar	4	21,808	21,559
Depozita në bankat e huaja	5	57,094	41,382
Letra me vlerë	6	19,712	13,791
Aktive të tjera të huaja	7	196	431
Totali i aktiveve të huaja		99,780	78,117
Aktive vendase			
Ari dhe metale të çmuara	3	69	61
Kredi tranzite	8	6,549	6,686
Kredi ndaj qeverisë	9	9,429	32,258
Investime në letra me vlerë	10	72,117	40,938
Aktive të tjera vendase	11	2,408	2,277
Totali i aktiveve vendase		90,572	82,220
Totali i aktiveve		190,352	160,337
DETYRIMET			
Detyrime të huaja			
Detyrime ndaj Fondit Monetar Ndërkombëtar	12	22,883	21,434
Detyrime ndaj institucioneve financiare jovendase	13	7,894	8,118
Detyrime të tjera të huaja		31	19
Totali i detyrimeve të huaja		30,808	29,571
Detyrime vendase			
Para në qarkullim	14	101,409	82,946
Detyrime ndaj bankave vendase	15	32,571	27,137
Detyrime ndaj qeverisë	16	3,935	3,559
Detyrime të tjera vendase	17	110	67
Totali i detyrimeve vendase		138,025	113,709
KAPITALI I VET			
Kapitali themeltar		750	750
Rezerva ligjore		3,750	3,750
Rezerva e rivlerësimit		5,281	2,917
Rezerva të tjera		7,426	7,407
Fitimi i mbartur		4,312	2,233
Totali i kapitalit të vet		21,519	17,057
Totali i detyrimeve dhe kapitalit i vet		190,352	160,337

Shënimet mbi pasqyrat financiare janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

4.2. PASQYRA E TË ARDHURAVE DHE SHPENZIMEVE

	Shënim No.	2000 Lekë (mln)	1999 Lekë (mln)
Shërbime ndaj jorezidentëve			
Të ardhura nga interesa dhe komisione		3,699	2,584
Shpenzime interesi dhe komisioni		<u>196</u>	<u>197</u>
Totali neto i interesave dhe komisioneve nga shërbimet ndaj jorezidentëve		<u>3,503</u>	<u>2,387</u>
Shërbime ndaj rezidentëve			
Të ardhura nga interesa dhe komisione	18	7,570	14,902
Shpenzime interesi dhe komisioni		<u>305</u>	<u>162</u>
Totali neto i interesave dhe komisioneve nga shërbime ndaj rezidentëve		<u>7,265</u>	<u>14,740</u>
Të ardhura operative të tjera, neto	19	<u>77</u>	<u>18</u>
Totali neto i të ardhurave operative		<u>10,845</u>	<u>17,145</u>
Shpenzime të tjera jooperative			
Shpenzime personeli	20	180	142
Shpenzime amortizimi		90	66
Shpenzime amortizimi të shtypjes dhe prerjes së parasë		59	244
Shpenzime të përgjithshme dhe administrative		59	48
Shpenzime të tjera		<u>62</u>	<u>50</u>
Totali i shpenzimeve të tjera jooperative		<u>450</u>	<u>550</u>
FITIMI NETO		<u>10,395</u>	<u>16,595</u>
Shënimet mbi pasqyrat financiare janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare			

4.3. PASQYRA E NDRYSHIMEVE TË KAPITALIT TË VET

Në (mln) Lekë	Kapitali themeltar	Rezerva ligjore	Rezerva e rivlerësimit	Rezerva të tjera	Fitimi i pashpërndarë	Totali
Sipas 31 dhjetor 1999 (e paaudituar)	750	3,750	6,906	7,223	2,233	20,862
Fitimi neto	-	-	-	-	16,595	16,595
Rivlerësimi i valutave të huaja dhe arit	-	-	(3,989)	-	-	(3,989)
Shpërndarja e fitimit	-	-	-	184	(16,595)	(16,411)
31 dhjetor 1999	750	3,750	2,917	7,407	2,233	17,057
Fitimi neto	-	-	-	-	10,395	10,395
Rivlerësimi i valutave të huaja dhe arit	-	-	1,036	-	-	1,036
Rivlerësimi i bonove të thesarit vendase	-	-	191	-	-	191
Rivlerësimi i bonove të thesarit amerikan	-	-	17	-	-	17
Rivlerësimi i aktiveve fikse	-	-	1,143	-	-	1,143
Rimarrje e tepricës nga rivlerësimi i aktiveve fikse	-	-	(23)	-	23	-
Shpërndarja e fitimit	-	-	-	19	(8,339)	(8,320)
31 dhjetor 2000	750	3,750	5,281	7,426	4,312	21,519

Shënimet mbi pasqyrat financiare janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

4.4. SHËNIME SHPJEGUESE

4.4.1. INFORMACIONE TË PËRGJITHSHME.

Banka e Shqipërisë (“Banka”) është banka qendrore e Republikës së Shqipërisë dhe u themelua sipas ligjit “Mbi Bankën e Shqipërisë” më 1992. Sipas termave të këtij akti përgjegjësitë kryesore të Bankës janë:

- * arritja dhe ruajtja e stabilitetit të çmimeve;
- * mbështetja e zhvillimit të një regjimi të këmbimeve valutore;
- * administrimi i parasë në qarkullim;
- * administrimi i normave të interesit;
- * parashikimet dhe analizat e treguesve të zhvillimeve ekonomike dhe sociale brenda Republikës së Shqipërisë;
- * mbikëqyrja e aktiviteteve të bankave të nivelit të dytë përfshirë dhënien e licencave të të gjitha bankave;
- * dhënia e licencave për ushtrimin e aktivitetit brenda territorit të Republikës së Shqipërisë të institucioneve bankare ndërkombëtare.

Banka i nënshtrohet ligjeve të miratuara nga Kuvendi i Republikës së Shqipërisë dhe ligjit “Mbi Bankën e Shqipërisë”.

4.4.2. PËRMBLEDHJE E DISA PARIMEVE TË RËNDËSISHME KONTABËL.

Pasqyrat financiare përgatiten në përputhje me ligjin “Për kontabilitetin”. Parimet Ndërkombëtare të Kontabilitetit janë aplikuar vetëm në ato raste që është parë e arsyeshme dhe e aplikueshme kundrejt veprimtarisë specifike të bankës qendrore kombëtare. Pasqyra e fluksit të rrjedhës së parasë, si një nga kërkesat e Parimit no.1 të Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit nuk është përgatitur sepse likuiditeti dhe gjendja e fluksit të arkës nuk përbën qëllimin kryesor të përdoruesve të pasqyrave financiare. Gjithashtu, metodologjia e aplikuar për rivlerësimin e ndërtesës qendrore siç është detajuar në shënimin 11 nuk u bë në përputhje me kërkesat e SNK 16 mbi aktivet fikse për faktin se rivlerësimi nuk u krye nga vlerësues të pavarur profesionalë, flukset e ardhshme të parasë nuk u skontuan dhe të gjitha njësitë përbërëse të kategorisë së ndërtesave nuk u rivlerësuan.

Parimet kontabël më të rëndësishme, të përdorura nga Banka në përgatitjen e pasqyrave financiare, janë detajuar si më poshtë:

4.4.3. BAZAT E PARAQITJES SË PASQYRAVE FINANCIARE.

Pasqyrat financiare të paraqitura përfshijnë llogaritë e Bankës përgatitur mbi bazën e parimit të kostos historike të modifikuar duke përfshirë rivlerësimin e valutave të huaja dhe arit.

Pasqyrat financiare paraqiten në monedhën vendase të Republikës së Shqipërisë, Lek Shqiptar (“LEK”).

Banka kontrollon aktivitetin e Shtypshkronjës, një njësi biznesi e cila merret me shtypshkrimin e materialeve të qeverisë, që përmbajnë elemente të sigurisë së lartë dhe prerjen e monedhave prej pesë dhe dhjetë lekë. Aktiviteti financiar i Shtypshkronjës nuk është konsoliduar me atë të Bankës për shkak se aftësia e Shtypshkronjës për të shpërndarë fitimet e saj ndaj Bankës është ende e papërcaktuar. Situata financiare e Shtypshkronjës, më 31 dhjetor 2000 është paraqitur e detajuar në shënimin 21.

Interesa dhe komisione

Në përgatitjen e pasqyrave financiare të ardhurat dhe shpenzimet nga interesat regjistrohen sipas kontabilitetit të të drejtave të konstatuara.

Të ardhura nga komisione regjistrohen kur të ardhurat janë marrë.

Shpenzime komisioni regjistrohen kur shpenzimet janë paguar.

Konvertimi i valutave të huaja

Transaksionet në monedhë të huaj konvertohen në LEK me kursin zyrtar të këmbimit të Bankës në datën e kryerjes së transaksionit.

Aktivitetet dhe pasivitetet në monedhë të huaj konvertohen në LEK me kursin zyrtar të këmbimit të Bankës në datën e bilancit. Fitimi ose humbja e porealizuar nga konvertimi i kurseve të këmbimit regjistrohen tek llogaria "Rivlerësimi i rezervës".

Kursi zyrtar i këmbimit, i aplikuar nga Banka (njësi e monedhës së huaj përkatëse e shprehur në LEK) për monedhat e huaja më kryesore më 31 dhjetor paraqitet si më poshtë :

	2000	1999
Dollari Amerikan ("USD")	142.64	135.12
Marka Gjermane ("DEM")	67.78	69.43
Lireta Italiane ("ITL")	0.07	0.07
Monedha Europiane ("Euro")	132.57	135.80
Sterlina Angleze ("GBP")	212.23	218.22
Franga Zvicerane ("SFR")	87.15	84.66
Drahamia Greke ("GRD")	0.3895	0.498
Të drejta të veçanta tërheqjeje ("SDR")	185.76	185.25

Investimet

Bonot e thesarit vendase për mbulimin e buxhetit të shtetit shprehen me çmimin e blerjes plus skonton e amortizuar. Bonot e thesarit të Shtetit Amerikan dhe bonot e thesarit afatshkurtra vendase shprehen me vlerën e tregut.

Marrëveshjet e riblerjes

Letrat me vlerë të blera dhe të shitura me marrëveshje riblerjeje konsiderohen si hua e kolateralizuar.

Aktivet e qëndrueshme

Aktivet e qëndrueshme shprehen me koston historike zvogëluar me amortizimin e akumuluar me përjashtim të ndërtesës qendrore të Bankës, e cila është vlerësuar më 29 mars 2000 (shënimi 11).

Në qoftë se vlera e tregut e një aktivi të qëndrueshëm është më e vogël sesa vlera kontabël, për shkak të rrethanave të konsideruara jo të përkohshme, aktivi hiqet me vlerën e tregut.

Fitimet ose humbjet nga heqja e aktiveve të qëndrueshme regjistrohen në llogarinë humbje/fitim të vitit në të cilin aktivi është hequr.

Amortizimi llogaritet mbi të gjitha aktivet fikse bazuar në koston historike. Amortizimi vjetor llogaritet me metodën lineare duke përdorur normat specifike të amortizimit për çdo aktiv të amortizueshëm bazuar në jetëgjatësinë e vlerësuar të aktivit. Jetëgjatësitë, të vlerësuara sipas llojit të aktivit të aplikuar janë:

ndërtesa – godina qendrore	50 vjet
ndërtesat – në degë	33 vjet
mjete transporti	5 vjet
pajisje zyre	10 vjet
programe kompjuteri	3 vjet

Gjatë vitit 1999, jetëgjatësia e vlerësuar e ndërtesave ishte 33 vjet. Pas vlerësimit të godinës qendrore (shënimi 11), jetëgjatësia e kësaj ndërtese u vlerësua në 50 vjet. Efekti mbi pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve të këtij ndryshimi në vlerësimin kontabël, më 31 dhjetor 2000, u pasua me një zvogëlim të shpenzimit të amortizimit më 31 dhjetor 2000 prej 11 milionë lekësh.

Kosto të shtypjes dhe prerjes së parasë

Kostot e printimit të kartëmonedhave dhe të prerjes së monedhave kapitalizohen dhe amortizohen respektivisht për mbi dy dhe dhjetë vjet.

Tatimi dhe shpërndarja e fitimit

Banka është e përjashtuar nga tatimi mbi fitimin në bazë të ligjit “Mbi Bankën e Shqipërisë” dhe kërkohet me ligj që 100 për qind e fitimit të kalojë direkt në buxhetin e shtetit pas plotësimit të niveleve të fondeve rezervë të kërkuara nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë.

Rezerva ligjore

Në përputhje me legjislacionin bankar shqiptar, Banka ka krijuar një rezervë ligjore në të cilën, 25 për qind e fitimit neto të vitit transferohet derisa shuma e rezervës arrin 500 për qind të kapitalit themeltar.

Përdorimi i parashikimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon nga Drejtimi i Bankës që të bëhen parashikime dhe supozime, që ndikojnë shumat e raportuara të aktiveve dhe pajisjeve dhe paraqitjen e aktiveve dhe detyrimeve llogaritur për ngjarje të paparashikuara në datën e përgatitjes së këtyre pasqyrave financiare dhe shumat e raportuara të të ardhurave dhe shpenzimeve gjatë periudhës së raportuar. Ky parashikim bëhet, sepse rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga ato të parashikuara.

Aktive të menaxhuara

Më 31 dhjetor 2000, Banka mbante në kujdestari bono thesari afatshkurtra të emetuara nga Ministria e Financave si edhe ar dhe metale të tjera të çmuara në emër të qeverisë. Meqë Banka luan rolin e një kujdestari për këto aktive, ajo nuk ka asnjë lloj rreziku krediti.

Këto aktive janë përjashtuar nga bilanci i Bankës.

1. ARI DHE METALE TË ÇMUARA

Më 31 dhjetor 2000, vlera e rezervave të arit të standardizuar, pronë e Bankës, ishte 970 milionë lekë (1999 – 954 milionë lekë) nga e cila 16,923.778 onz ar të vlerësuar në 658 milionë lekë (1999 – 16,302.056 onz ar të vlerësuar në 640 milionë lekë) të vendosur në depozita ari me afat dhe 8,007.88 onz ar të vlerësuar prej 312 milionë lekësh (1999 – 8,007.88 onz ar të vlerësuar në 314 milionë lekë) në kasafortë në vend.

Ari është vlerësuar me kursin e këmbimit fiks të Londrës në datën e bilancit. Diferencat, që rezultojnë nga rivlerësimi i arit janë regjistruar në rezervën e rivlerësimit. Më 31 dhjetor 2000, një onz ar u vlerësua me 272.65 USD (1999 – USD 290.85).

Ari dhe metale të çmuara, gjithashtu, përfshin gjendjet e platinës dhe të argjendit në kasafortë, të vlerësuar me kursin e këmbimit fiks të Londrës në datën e bilancit, me një shumë totale prej 35 milionë lekësh më 31 dhjetor 2000 (1999-24 milionë lekë) si edhe ar i pastandardizuar në 34 milionë lekë (1999-37 milionë lekë).

2. DEPOZITA TEK FONDI MONETAR NDËRKOMBËTAR

Në depozitat e Fondit Monetar Ndërkombëtar përfshihen:

	2000 Lekë (mln)	1999 Lekë (mln)
Fondi Monetar Ndërkombëtar	10,972	11,173
Të drejta të veçanta të tërheqjes (SDR)	10,836	10,386
Totali	21,808	21,559

Të arkëtueshmet nga FMN-ja rezultojnë prej anëtarësisë së Republikës së Shqipërisë në FMN dhe kjo shumë është e garantuar me një notë premtimi emetuar nga qeveria. Depozitat në SDR janë të barabarta me kuotën e anëtarësisë së Republikës së Shqipërisë paguar FMN-së në SDR dhe Lekë, e cila ka si kundërparti huatë e dhëna nga FMN Republikës së Shqipërisë, siç paraqitet në shënimin 12.

3. DEPOZITA NË BANKAT E HUAJA

Depozitat në bankat e huaja përbëhen nga:

	2000 Lekë (mln)	1999 Lekë (mln)
Llogari rrjedhëse	10,776	9,688
Depozita afatshkurtra	46,318	31,694
Totali	57,094	41,382

Depozitat në bankat e huaja janë kryesisht në EURO, USD dhe DEM, të cilat sipas çdo monedhe të huaj iu përgjigjen gjëndjeve të mëposhtme:

	2000 (në mln)	1999 (në mln)
EURO	183	103
USD	137	112
DEM	118	113

4. LETRAT ME VLERË

Më 31 dhjetor 2000, në letrat me vlerë përfshihen:

	2000 Lekë (mln)	1999 Lekë (mln)
Bono thesari të Qeverisë Amerikane	19,064	13,158
Investime të tjera	648	633
Totali	19,712	13,791

Maturimi i bonove të thesarit të Qeverisë Amerikane varion midis marsit dhe dhjetorit 2001 dhe të ardhurat e fituara nga këto bono vijnë si rezultat i diferencës midis vlerës nominale dhe vlerës së blerjes me skonto, e cila amortizohet në të ardhura gjatë jetëgjatësisë së këtyre bonove.

Zëri “Investime të tjera” përfshin pjesëmarrjen në Bankën Europiane për Rindërtim dhe Zhvillim (BERZH), në Bankën Botërore dhe në organizata të tjera si dhe në Bankën Arabe të Zhvillimit.

5. AKTIVE TË TJERA TË HUAJA

Më 31 dhjetor 2000, aktive të tjera të huaja përbëhen nga arka në valutë me një vlerë prej 14 milionë lekësh (1999 – 206 milionë lekë) dhe interesi i përlogaritur mbi depozitat në bankat e huaja me një vlerë prej 182 milionë lekësh (1999 - 225 milionë lekë).

6. KREDI TRANZITE

Kreditë tranzite, sipas sektorëve të industrisë, ndahen si më poshtë:

	2000 Lekë (mln)	1999 Lekë (mln)
Bujqësi	1,405	1,437
Industri	4,144	4,245
Spektori i shërbimeve dhe të tjera	1,000	1,004
Totali	6,549	6,686

Kreditë tranzite përfaqësojnë shërbime krediti pa interes, akorduar institucioneve të kreditit për t’iu shpërndarë huamarrësve me qëllim mbështetjeje të programeve qeveritare të zhvillimit (shënimi 13). Të gjitha huatë janë të garantuara nga Qeveria Shqiptare.

7. KREDI NDAJ QEVERISË

Në totalin e kredive ndaj qeverisë më 31 dhjetor 1999, nga shuma prej 22,829 milionë lekësh merret interes me një normë mesatare prej 5.5 për qind për vitin 1999, ndërsa 9,429 milionë lekë janë pa interes. Gjatë vitit 2000 huatë me interes u shndërruan në bono thesari, pronësi e Bankës. Gjendja më 31 dhjetor 2000 prej 9,429 milionë lekësh mbetet përsëri hua pa interes.

8. INVESTIME NË LETRA ME VLERË - VENDASE

	2000 Lekë (mln)	1999 Lekë (mln)
Bono thesari për mbulimin e buxhetit të shtetit	6,006	24,592
Bono thesari afatshkurtra	62,782	13,240
Obligacione për ish-kooperativat bujqësore	1,958	1,958
Obligacione zero kupon për kapitalizimin e Bankës Kombëtare Tregtare (“BKT”)	1,290	1,148
Bono thesari marrëveshje riblerjeje	81	-
Totali	72,117	40,938

Bonot e thesarit për mbulimin e buxhetit të shtetit, më 31 dhjetor, 2000 lidhen me bono thesari afatshkurtra që maturohen më 11 janar 2001 me interes prej 11.28 për qind.

Bonot e thesarit për mbulimin e buxhetit të shtetit, më 31 dhjetor 1999, në lidhje me huatë e dhëna qeverisë nga viti 1994 deri në vitin 1999 u shndërruan në bono thesari afatshkurtra. Norma e interesit është vendosur për 6 muaj, bazuar mbi normën e skontos së bonove të thesarit afatshkurtra, të cilat më 31 dhjetor 1999 varionin nga 15.4 për qind deri në 19.5 për qind. Maturiteti i këtyre bonove ishte 6 muaj dhe këto bono në maturitet riinvestoheshin me të njëjtat terma.

Bono thesari afatshkurtra, më 31 dhjetor 2000, lidhen kryesisht me bono thesari që maturohen në periudhën janar - qershor 2001. Këto bono fitojnë interes që nga 7.8 për qind deri në 12.5 për qind.

Letrat me vlerë për kooperativat kanë lidhje me një kredi ndaj kooperativave bujqësore shtetërore para vitit 1992. Qeveria ka emetuar letra me vlerë me shumën e kredisë. Këto letra me vlerë fitojnë një normë interesi prej 1.5 për qind.

Letrat me vlerë për kapitalizimin e BKT-së kanë të bëjnë me obligacione zero kupon, të cilat janë lëshuar nga qeveria për të zëvendësuar pjesëmarrjen në kapital në BKT. Letrat me vlerë fitojnë një interes prej 6 për qind në vit dhe maturohen në vitin 2006.

9. AKTIVE TË TJERA VENDASE

Në aktive të tjera vendase përfshihen:

	2000 Lekë (mln)	1999 Lekë (mln)
Interes i përllogaritur	-	1,027
Debitorë të tjerë	46	352
Kredi punonjësve	392	350
Aktive fikse neto	1,399	292
Inventari	16	13
Aktive të paqëndrueshme, neto	550	235
Të tjera	5	8
Totali	2,408	2,277

Vlera neto kontabël e aktiveve fikse për çdo kategori paraqitet si më poshtë:

	Toka, ndërtesa dhe konstruksione të përgjithshme	Pajisje teknike	Mjete transporti	Pajisje zyre dhe kompjuterike	Totali i aktiveve fikse të qëndrueshme
<u>Kosto/Vlerësimi</u>					
Gjendja më 1 janar 1999	131	179	94	99	503
Rivlerësim	1,143	-	-	-	1,143
Shtesat	17	14	9	14	54
Pakësimet	(7)	-	-	-	(7)
Gjendja më 31 dhjetor 2000	1,284	193	103	113	1,693
<u>Amortizimi i akumuluar</u>					
Gjendja më 1 janar 1999	30	77	62	42	211
Shpenzimi vjetor	34	29	12	15	90
Pakësimet	(7)	-	-	-	(7)
Gjendja më 31 dhjetor 2000	57	106	74	57	294
<u>Vlera kontabël neto</u>					
Gjendja më 31 dhjetor 2000	1,227	87	29	56	1,399
Gjendja më 31 dhjetor 1999	101	102	32	57	292

Sipas ligjit shqiptar, titulli i pronësisë së ndërtesës së Bankës është i paqartësuar. Drejtuesit e Bankës janë të mendimit që kjo çështje do të zgjidhet me Ministrinë e Financave në një të ardhme të afërt në favor të Bankës.

Ndërtesa qendrore e Bankës e përfshirë në kategorinë “Toka, ndërtesa dhe konstruksione të përgjithshme” është rivlerësuar gjatë vitit 2000 në shumën 1,413 milionë lekë nga kostoja historike plotësisht e amortizuar prej 7 milionë lekësh. Rivlerësimi u bë më 29 mars 2000, me datë valute 1 janar 2000, nga një komision i brendshëm vlerësuesish. Vlerësimi nuk u bë mbi bazën e skontimit të flukseve të ardhshme të parasë, por bazuar mbi vlerën e përafërt të tregut të dhënie/marrje me qira të pronësisë së patundshme mbi jetëgjatësinë prej 50 vjet. Ndërtesa të tjera të Bankës nuk u rivlerësuan. Teprica e rivlerësimit prej 1,143 milionë lekësh u kreditua tek rivlerësimi i rezervës.

Totali neto i aktiveve të patrupëzuara përbëhet si më poshtë:

	2000 Lekë (mln)	1999 Lekë (mln)
Programe kompjuterike dhe të tjera	10	8
Kartëmonedha dhe monedha të shtypura	1,874	1,501
Amortizimi i akumuluar	(1,334)	(1,274)
Totali	550	235

10. DETYRIME NDAJ FONDIT MONETAR NDËRKOMBËTAR

Detyrimi ndaj Fondit Monetar Ndërkombëtar përbëhet nga:

	2000 Lekë (mln)	1999 Lekë (mln)
Shërbime ndihmëse për rregullime strukturale ("ESAF")	12,533	10,882
Letra me vlerë tek FMN	8,525	8,727
Llogari e FMN-së në Lekë	1,825	1,825
Totali	22.883	21.434

Huatë e ESAF-it janë të lidhura me kuotizacionin e Republikës së Shqipërisë në FMN dhe janë tërhequr në emër të qeverisë për reformat makroekonomike. Këto hua përbëhen nga këta tre komponentë:

- ✍ Huaja fillestare e ESAF-it, e tërhequr në vitin 1993, e cila pritet të shlyhet brenda 10 vjetëve duke filluar që nga viti 1999. Gjendja e kësaj huaje, më 31 dhjetor 2000, ishte 23,013,000 SDR (1999 – 28,519,000) dhe kjo hua do të shlyhet çdo gjashtë muaj me interes 0.5 për qind.
- ✍ Një hua shtesë nën këtë marrëveshje (e njohur si Huaja e Uljes së Varfërisë dhe Zhvillimit) u tërhoq pjesërisht në vitet 1999 dhe 2000. Gjendja, më 31 dhjetor 2000, ishte 35,630,000 SDR (1999 – 21,348,000 SDR). Kjo, gjithashtu, është një hua 10-vjeçare e kthyeshme deri në vitin 2009, në 10 këste çdo gjashtë muaj duke filluar që nga viti 2004. Norma e interesit për t'u paguar pas periudhës pa interes është 0.5 për qind dhe është e pagueshme çdo gjashtë muaj.
- ✍ Huaja për Shqipërinë 'Asistenca për Emergjencën Pas Konfliktit': shuma prej 8,825,000 SDR akorduar në vitin 1997 e pagueshme me 8 këste, brenda 5 vjetëve pas një periudhe trevjeçare pa interes. Norma e interesit përcaktohet sipas normave të tregut, e cila më 31 dhjetor 2000 ishte 5.6 për qind.

11. DETYRIMI NDAJ INSTITUCIONEVE FINANCIARE JOVENDASE

Detyrimi ndaj institucioneve financiare jovendase përfshin:

	2000 Lekë (mln)	1999 Lekë (mln)
Hua tranzite (shënimi 8)	6,552	6,689
Hua e Bankës së Greqisë	1,169	1,237
Detyrim ndaj Bankës Botërore	173	192
Totali	7.894	8.118

Huaja për zhvillim është dhënë nga Kreditanstalt fur Wiederaufbau 5,891 milionë lekë (1999 – 6,032 milionë lekë) dhe Banka Europiane e Investimeve 661 milionë lekë (1999 – 657 milionë lekë). Interesi paguhet nga bankat dhe kompanitë vendase drejtpërsëdrejti ndaj investitorëve.

Huaja e Bankës së Greqisë (hua e Republikës Helenike) është dhënë me qëllim të financimit të bilancit të pagesave të Republikës së Shqipërisë. Norma e interesit është caktuar 4 për qind në vit dhe është e pagueshme çdo 6 muaj. Huaja maturohet në vitin 2018.

12. PARAJA NË QARKULLIM

Banka ka të drejtën ekskluzive të emetimit të monedhës kombëtare. Ky zë përfshin kartëmonedha dhe monedha vendase në qarkullim të emetuara nga Banka. Më 31 dhjetor 2000, struktura e mëposhtme e monedhave dhe e kartëmonedhave në qarkullim ishte:

Vlera nominale	31 dhjetor 2000		31 dhjetor 1999	
	Numri në mijë	Vlera Lekë (në mln)	Numri në mijë	Vlera Lekë (në mln)
1	20,999	21	21,016	21
3	6,479	19	6,489	20
5	6,323	32	6,373	32
10	7,615	76	7,684	77
50	-	-	749	38
100	19,495	1,949	17,831	1,783
200	26,924	5,385	27,706	5,541
500	68,713	34,356	64,048	32,024
1,000	48,181	48,181	40,298	40,298
5,000	2,023	10,113	476	2,380
Monedha		1,277		732
Totali		101,409		82,946

13. DETYRIME NDAJ BANKAVE VENDASE

Më 31 dhjetor 2000, detyrimi ndaj bankave vendase përfshin:

	2000 Lekë (në mln)	1999 Lekë (në mln)
Në monedha të huaja		
Lloqari të bankave të nivelit të dytë	71	84
Rezervë e detyrueshme e bankave të nivelit të dytë	6,609	5,684
	6.680	5.768
Në monedhe vendase (Lek)		
Lloqari të bankave të nivelit të dytë	20,656	20,584
Bono thesari shitur me marrëveshje riblerieje	5,235	785
	25.891	21.369
Totali	32,571	27,137

Banka ka filluar të paguajë interes mbi llogarinë e rezervave të detyrueshme në shtator 2000. Interesi llogaritet si më poshtë:

- ✍ gjendjet në lekë: një e treta e normës së interesit të bonove të thesarit tremujore (2.6 për qind më 31 dhjetor 2000);
- ✍ gjendjet në USD: një e treta e normës së USD LIBOR njëmuajore (2.2 për qind më 31 dhjetor 2000);
- ✍ gjendjet në EURO: një e treta e normës së EURO LIBOR njëmuajore (1.6 për qind më 31 dhjetor 2000);
- ✍ gjendjet në GRD: një e treta e normës së ATHIBOR njëmuajore (1.6 për qind më 31 dhjetor 2000).

Banka nuk paguan interes mbi llogaritë rrjedhëse të bankave të nivelit të dytë.

Bonot e thesarit me marrëveshje riblerjeje maturohen më 4 janar 2001 me norma interesi, që variojnë nga 6.2 për qind në 6.45 për qind.

14. DETYRIMI NDAJ QEVERISË

Detyrimi ndaj qeverisë përfshinte :

	2000 Lekë (në mln)	1999 Lekë (në mln)
Depozita në emër të qeverisë	3,850	1,562
Fitimi për t'iu dhënë qeverisë	-	1,903
Të tjera	85	94
Totali	3.935	3.559

Depozita në emër të qeverisë përfaqësojnë fonde të marra nga Banka për një hua të dhënë qeverisë nga Organizata Ndërkombëtare për Zhvillim Ekonomik.

15. DETYRIME TË TJERA VENDASE

Nga totali i detyrimeve të tjera vendase prej 110 milionë lekësh, shuma prej 84 milionë lekësh lidhet me detyrimin ndaj Shtypshkronjës së kontrolluar nga Banka (shënimi 21).

16. TË ARDHURA NGA INTERESAT DHE KOMISIONET (REZIDENTËT)

Të ardhurat nga interesat dhe komisionet përbëhen si më poshtë:

	2000 Lekë (në mln)	1999 Lekë (në mln)
Interesa nga huatë qeveritare	1,378	4,330
Të ardhura nga letrat me vlerë	6,006	10,565
Të ardhura të tjera	186	7
Totali	7,570	14,902

17. TË ARDHURA TË TJERA OPERATIVE, NETO

Të ardhura të tjera operative përfshijnë:

	2000 Lekë (në mln)	1999 Lekë (në mln)
Humbje neto nga shitja e investimeve	(2)	(1)
E ardhur neto nga traktimi i monedhave të huaja dhe metaleve të çmuara	1	3
Të ardhura të tjera	78	16
Totali	77	18

18. SHPENZIME TË PERSONELIT

Shpenzime të personelit përfshijnë pagat e personelit, shpenzimet sociale dhe shpenzime të tjera.

Shpenzimet sociale përfaqësojnë kryesisht kontributin e detyrueshëm ndaj Fondit të Sigurimeve Shoqërore, Fondit Shtetëror të Punësimit dhe shpenzime të tjera. Më 31 dhjetor 2000, Banka ka patur 334 punonjës (1999 – 272 punonjës).

19. SHTYPSHKRONJA

Siç është e detajuar në shënimin 2, Banka kontrollon aktivitetin e Shtypshkronjës. Pozicioni financiar i Shtypshkronjës, më 31 dhjetor 2000, paraqitet si më poshtë:

	2000 Lekë (në mln)
AKTIVET	
Aktivitet fikse	41
Inventari	62
Klientë	1
Banka lloqari likuiduese (shënimi 17)	84
Totali i aktiveve	188
KAPITALI I VET	
Kapitali themeltar	52
Rezerva ligjore	19
Rezerva e investimit	24
Rezerva të tjera	6
Fitimi i pashpërndarë	87
Totali i kapitalit të vet	188

20. ANGAZHIME PËR NGJARJE TË PAPANASHIKUARA

Banka është e përfshirë në një numër çështjesh gjyqësore dhe procedurash ligjore, të ngritura gjatë aktivitetit të zakonshëm të biznesit. Drejtimi është i mendimit se këto procedura nuk do të kenë një efekt material në pozicionin financiar apo në rezultatet operative të Bankës.

Nuk ka angazhime të tjera të rëndësishme për ngjarje të paparashikuara.

21. SHIFRA KRAHASUESE

Disa shifra krahasuese janë rishikuar për të pasur të njëjtën bazë krahasimi me prezantimin e këtij viti.

4.5. RAPORTI I AUDITORËVE TË PAVARUR

Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë:

Ne kemi audituar bilancin e Bankës së Shqipërisë ("Banka") më 31 dhjetor 2000 dhe 1999, si dhe pasqyrën e të ardhurave dhe të shpenzimeve dhe pasqyrën e ndryshimeve të kapitalit të vet. Drejtimi Bankës së Shqipërisë është përgjegjës për përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare. Përgjegjësia jonë është të japim opinion mbi këto pasqyra në përfundim të auditimit tonë.

Përveç sa diskutohet në paragrafin e mëposhtëm, ne drejtuam auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit. Këto standarde kërkojnë që ne të planifikojmë dhe të zbatojmë procedurat e auditimit për të dhënë një siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare janë pa gabime materiale. Auditimi, bazuar mbi kryerjen e testeve, ka të bëjë me ekzaminimin e dokumenteve në mbështetje të shifrave dhe informacioneve të tjera, të paraqitura në pasqyrat financiare. Auditimi, gjithashtu vlerëson parimet kontabël të përdorura dhe parashkimet e bëra nga Drejtimi i Bankës së Shqipërisë, si dhe jep një opinion të përgjithshëm mbi paraqitjen e pasqyrave financiare. Ne besojmë se auditimi ynë ofron baza të arsyeshme për dhënien e opinionit.

Ne nuk kryem auditimin e bilancit më 31 dhjetor 1998, sepse kjo datë ishte para angazhimit tonë si auditorë, rregullime të cilat mund të kishin ndikim material në përpilimin e pasqyrës së të ardhurave dhe shpenzimeve më 31 dhjetor 1999; ndaj, ne nuk jemi në gjendje, dhe nuk shprehim opinion mbi pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve dhe pasqyrën e ndryshimeve të kapitalit të vet më 31 dhjetor 1999.

Sipas opinionit tonë, me përjashtim të efektit në pasqyrat financiare të çështjes së trajtuar në paragrafin e mësipërm, pasqyrat financiare paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës së Shqipërisë më 31 dhjetor 2000 dhe 1999 dhe rezultatet e aktiviteteve të saj dhe kapitalin e vet për fund viti, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit ("SNK") të modifikuara për parimet e përgjithshme të pranuar kontabël, të aplikueshme për bankat qëndrore.

Deloitte & Touche, Sh.p.k

Tirana, Albania

10 mars 2001